

Til lovforslag nr. L 98. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 1. marts 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v.

(Undtagelse for unge under 18 år)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Beskæftigelsesministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. december 2005 og var til 1. behandling den 18. januar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 14. oktober 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 22. Den 7. december 2005 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 1 af udvalgets spørgsmål og beskæftigelsesministerens svar herpå er optrykt i bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlem af udvalget stemmer for lovforslaget, idet Enhedslisten opfatter beskæftigelsesministerens svar på spørgsmål 1 som en bekræftelse på, at afskedigelse ved det fyldte 18. år fortsat afgøres ud fra bestemmelserne i hovedaftalen, funktionærloven og gældende overenskomster.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I *nr. 2* indsættes efter det foreslåede § 5 a, stk. 5, som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Forbuddet mod forskelsbehandling på grund af alder med hensyn til ansættelse, lønvilkår og afskedigelse finder ikke anvendelse for unge under 15 år, hvis ansættelse ikke er reguleret af en kollektiv overenskomst.«

[Indføjelser af undtagelse for unge under 15 år eller unge omfattet af undervisningspligten]

Til § 2

2) Datoen »1. marts 2006« ændres til: »1. april 2006«.

[Ændret ikrafttræden]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter fremsættelsen er Beskæftigelsesministeriet blevet kontaktet af Danske Mediers Arbejdsgivere, der har gjort opmærksom på, at lovforslaget ikke tager højde for ansættelsesvilkårene for gruppen af lønmodtagere på 13 og 14 år, for hvem der ikke indgås kollektive overenskomster. Regeringen mener ikke, at lovgivningen bør forudsætte overenskomstdækning for unge under 15 år/unge omfattet af undervisningspligten: Arbejdsmiljøretligt behandles unge under 15 år som en selvstændig gruppe, idet udgangspunktet er, at unge under 15 år/unge omfattet af undervisningspligten ikke må beskæftiges ved arbejde jf. lovens kapitel 10. I samme kapitel gives beskæftigelsesministeren mulighed for at fastsætte regler om, at unge, der er fyldt 13 år, kan have lettere arbejde inden for nærmere afgrænsede områder. Sådanne regler findes i kapitel 5 i bekendtgørelse om unges arbejde. Bekendtgørelsen fastsætter særlige begrænsninger for arbejdstid, ligesom der er udarbejdet en positivliste over arbejde for den berørte gruppe (se bekendtgørelsens bilag 4). Som eksempel på arbejde, de unge må udføre, nævnes udbringning af aviser og bogopsætning på biblioteker. Af bekendtgørelsen fremgår det endvidere, at arbejdsgiveren er forpligtet til at gøre de unges forældre eller værge bekendt med beskæftigelsen. Rammerne for beskæftigelsen af unge under 15 år er altså relativt intenst reguleret. Her tænkes ikke mindst på forpligtelsen til at orientere forældre eller værge om beskæftigelsen.

Arbejdsretten har i en dom af 18. januar 1988 (Sag 87.418) behandlet spørgsmålet om, hvorvidt der kan kræves overenskomst for unge på 13-14 år. Sagen vedrørte Aalborg Stiftstidende og spørgsmålet om, hvorvidt man var forpligtet til at indgå overenskomst for bladbude på mellem 13 og 14 år: Arbejdsretten udtalte:

– »det omhandlede arbejde, der udføres i de unges fritid, er af så begrænset omfang, at det vanskeligt kan anses for erhvervsarbejde i traditionel forstand«

– »selv om de unges arbejdsforhold delvis er reguleret, kan indgåelse af en overenskomst vel have visse fordele, men betyder samtidig, at de unge bliver omfattet af det fagretlige system, som kun i ringe omfang passer til deres arbejdsretlige status og kan føre til, at de bliver indblandet i arbejdskampe, hvilket ikke kan antages at være i overensstemmelse med så unge menneskers tarv«

– »Det må derfor i hvert fald kræves, at der fra børnenes forældres side foreligger et udbredt ønske herom. I det foreliggende tilfælde er der varslet strejke for at opnå overenskomst for Aalborg Stiftstidendens bladbude begrænset til Aalborg Kommune, og kun en mindre del af disse er organiseret i fagforeningen. Arbejdsretten finder det derfor ikke godtgjort, at der er den fornødne faglige interesse i konflikten.«

Regeringen deler Arbejdsrettens synspunkt om, at det fagretlige system kun i ringe omfang passer til de unges arbejdsretlige status, og at det ikke kan antages at være i overensstemmelse med de unge menneskers tarv.

Af beskæftigelsesdirektivets artikel 6, stk. 1, litra a, fremgår det, at der kan tilvejebringes særlige vilkår for beskæftigelse for unge, herunder betingelser vedrørende aflønning og afskedigelse, for at fremme deres erhvervsmæssige integration, hvis dette er objektivt og rimeligt begrundet inden for rammerne af national ret. Begrundelsen for forslaget om, at unge under 15 år fortsat skal kunne aflønnes, ansættes og afskediges med henvisning til deres alder, er, at unges erhvervsmæssige integration herved støttes, da de får mulighed for at få arbejds erfaring. Af de anførte grunde er det i den sammenhæng uhensigtsmæssigt at kræve overenskomstdækning som for de over 15-årige. På den baggrund er det regeringens opfattelse, at dette ændringsforslag er objektivt og rimeligt begrundet i legitime formål i dansk ret, og derfor er i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, litra a.

Til nr. 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2006.

Charlotte Antonsen (V) Erling Bonnesen (V) fmd. Tina Nedergaard (V) Marion Pedersen (V)
Jens Vibjerg (V) Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF) Jakob Axel Nielsen (KF)
Tom Behnke (KF) Thomas Adelskov (S) Kim Mortensen (S) nfm. Jytte Andersen (S)
Anne-Marie Meldgaard (S) Lone Møller (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Sohn (SF)
Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqtigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 98**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag fra beskæftigelsesministeren
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 98

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens kommentar til LO's høringssvar, herunder om det vil være lovligt at afskedige en ansat, når denne fylder 18 år, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvorvidt der i en række overenskomster er aftalt en særlig aflønning af ansatte under 18 år, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

1 af udvalgets spørgsmål til beskæftigelsesministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet er optrykt efter ønske fra S og EL:

Spørgsmål 1:

Ministerens kommentarer udbedes til LO's høringssvar vedrørende det forhold, at det ifølge lovforslagets bemærkninger vil være lovligt at afskedige en ansat, når denne fylder 18 år.

Svar:

Lovforslaget sikrer, at forskelsbehandlingsloven ikke er til hinder for afskedigelse, fordi en ansat fylder 18 år. Hvorvidt en afskedigelse kan anfægtes af andre grunde, tages der med lovforslaget ikke stilling til.